

Бугайчук К.Л.

кандидат юридичних наук, доцент

Завідувач науково-дослідної лабораторії

з проблем протидії злочинності

Харківського національного університету внутрішніх справ

СТРАТЕГІЧНЕ ПЛАНУВАННЯ В СИСТЕМІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

За загальними науковими поглядами планування це розробка системи заходів, спрямованих на досягнення поставлених цілей. Планування містить відповіді на питання: що повинно бути зроблено; до якого терміну; які ресурси належить задіяти; що необхідно отримати в результаті; хто за це відповідає? Планування об'єднує в собі функції цілепокладання, прогнозування (включаючи аналіз), прийняття рішень [1].

В свою чергу, планом визначається публічно-владне рішення державного органу, що відображене у визначеній офіційно документальній формі, зокрема, зовнішньою формою вираження плану є письмовий офіційний документ, що характеризується наявністю обов'язкових елементів (реквізитів) [2, с. 56].

У науковій літературі з проблематики державного управління, публічного адміністрування та адміністративного менеджменту при визначенні видів планування і видів планів, що приймаються в органах державної влади, виділяють стратегічне, тактичне та оперативне планування, яким, в свою чергу, відповідають стратегічні тактичні та оперативні плани.

Сучасний процес реформування системи Національної поліції України супроводжується дуже швидкими змінами зовнішніх та внутрішніх умов її діяльності, появою численних факторів, що впливають на процеси адміністрування в її системі. Крім того слід зазначити, що будь-які організаційні перетворення потребують чіткої «дорожньої карти», яка буде визначати місію, пріоритети, цілі та будуть зрозумілими як для громадян, так і для особового складу Національної поліції. За зазначених обставин особливого значення в

процесі публічного адміністрування в органах Національної поліції набуває саме стратегічне планування.

Стратегічне планування – різновид управлінської діяльності, який полягає в реалізації комплексу заходів, пов'язаних із визначенням стратегії діяльності організації, тобто комплексного плану перспективного розвитку організації. За своїм змістом стратегічне планування передбачає формулювання місії; визначення цілей організації, аналіз її стану на засадах оцінки факторів зовнішнього і внутрішнього середовищ, оцінку стратегічних альтернатив (можливостей) і вибір стратегії діяльності [3, с. 119].

Мета стратегічного планування для Національної поліції України полягає, насамперед, у визначенні та аналізі суб'єктивних та об'єктивних проблем, з якими стикається система поліцейських органів та підрозділів, визначення шляхів їх подолання та пріоритетних напрямів подальшого розвитку.

Отже з управлінської точки зору стратегічне планування спрямоване на трансформацію стану системи Національної поліції з існуючого стану в той, що буде відповідати глобальним світовим тенденціям і напрямам соціально-економічного розвитку суспільства та держави.

Результатом такого стратегічного планування має бути стратегічний план (стратегія), який повинен мати практичне спрямування та забезпечувати:

- належне функціонування Національної поліції в системі державних правоохоронних органів, збереження її цілісності та стабільності;
- адаптивність поліцейських органів та підрозділів, їх здатність швидко пристосовуватися до нових умов діяльності, здатність протистояти зовнішнім та внутрішнім системним викликам та загрозам;
- відповідність її діяльності очікуванням громадян України та особового складу, підвищення власного іміджу та зміцнення рівня довіри населення;
- визначення шляхів розвитку системи Національної поліції, як у напрямках надання поліцейських послуг населенню, так і у внутрішньоорганізаційних відносинах.

Стратегічне планування в системі Національної поліції доцільно здійснювати на період у кілька років з урахуванням основних напрямків розвитку країни, правоохоронної системи держави, стану та рівня злочинності, в т.ч. транскордонного характеру, новітніх досягнень в галузі управлінської науки.

Слід підкреслити, що при здійсненні стратегічного планування, оскільки Національна поліція є центральним органом виконавчої влади, слід використовувати нормативні документи держави та Міністерства внутрішніх справ України (закони, постанови, програми дій, національні та державні програми тощо). Таким документом, наприклад, має бути Стратегія розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року [4].

За змістом стратегічне планування в системі Національної поліції має складатися з наступних етапів:

1. Дослідження сучасного стану поліцейської системи, стратегій, що використовуються на час здійснення такого планування. Аналіз тенденцій розвитку правоохоронної системи держави її політичного та соціально-економічного стану. На цьому етапі використовують такі методи дослідження, як порівняння, експертні оцінки, системний аналіз, статистичну інформацію, соціологічні дослідження.

2. Визначення місії та стратегічних цілей системи Національної поліції України, тобто призначення поліцейських органів та підрозділів, а також результатів її діяльності, що мають відповідати такому призначенню.

3. Аналіз факторів зовнішнього та внутрішнього середовища, що впливають на роботу системи Національної поліції України. Визначення сильних та слабких місць системи органів та підрозділів Національної поліції, а також зовнішніх можливостей і загроз, які можуть виникнути перед ними в процесі досягнення стратегічних цілей.

4. Визначити стратегічні проблеми на підставі проведеного аналізу.

5. Формування декількох альтернативних варіантів стратегії.

6. Вибір оптимальної стратегії. На цьому етапі можливо прийняття управлінського рішення про схвалення певного варіанту з альтернативних та

визначення критеріїв досягнення стратегічних цілей.

7. Оцінка положень стратегії, на предмет її відповідності місії та задекларованим цілям.

8. Проведення розрахунків щодо належного кадрового, матеріально-технічного та інформаційного забезпечення положень стратегії. (розробка ресурсних та функціональних стратегій).

9. Формулювання завдань, визначення складу їх виконавців і співвиконавців термінів їхнього виконання.

10. Оформлення планових документів, що включає вибір їх форми, оформлення, узгодження із зацікавленими сторонами, затвердження, доведення до виконавців.

11. Безпосередня реалізація положень стратегії та здійснення поточного контролю.

12. Аналіз та оцінка проведеної роботи, коригування цілей та стратегічних напрямів роботи системи Національної поліції.

Список використаних джерел:

1. Шегда А.В. Менеджмент: навч. посібник. Київ: Знання. 2002. 583 с. URL: <http://library.if.ua/books/32.html> (дата звернення 12.01.2019)

2. Приймаченко Д. В. Правова природа актів планування: сучасний аналіз // Публічне право. 2013. № 1. С. 52-58. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pp_2013_1_7 (дата звернення 14.01.2019)

3. Гуторова О.О. Адміністративний менеджмент: навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва. Харків: ХНАУ. 2014. 383 с.

4. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-p> (дата звернення 08.01.2019)